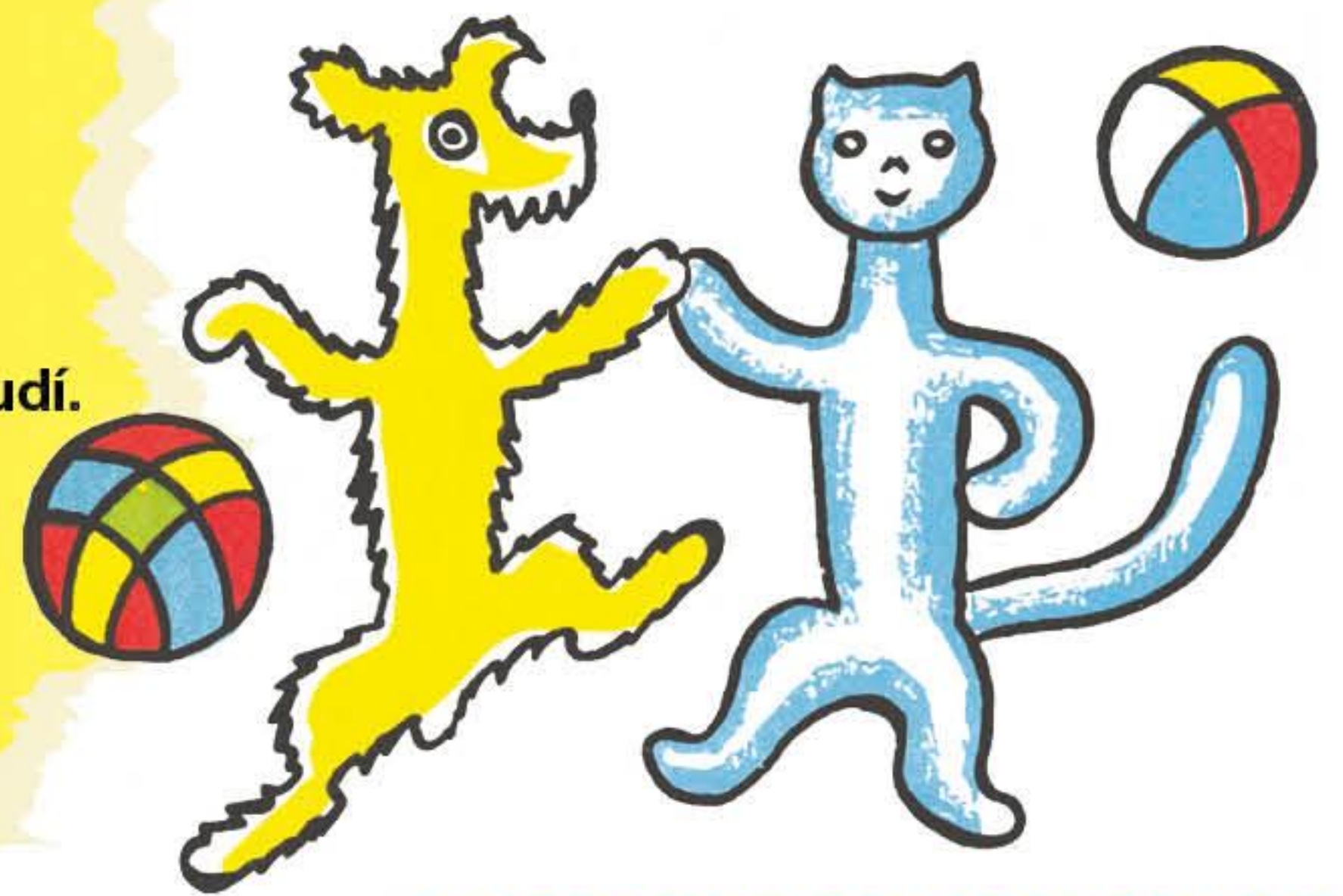

Klimatické desatoro Psička a Mačičky

Klíma (alebo **podnebie**) je dlhodobé počasie určitého miesta. Problém je, že sa v súčasnosti mení príliš rýchlo. U nás spôsobuje **dlhodobé suchá, teplé zimy bez snehu a prudké dažde v lete**. Zmena klímy má vplyv aj na zdravie ľudí. Vyššie teploty majú veľký vplyv na **znečistenie ovzdušia**. Znečistené ovzdušie zapríčiňuje dýchacie ochorenia najmä detí a starších ľudí.

Vieš, že aj od teba záleží ako bude život na našej Zemi vyzerat? Nebuď klimatický analfabet. Aj teba sa to týka. Ako pomôcka, kde začať, posluži klimatické desatoro.

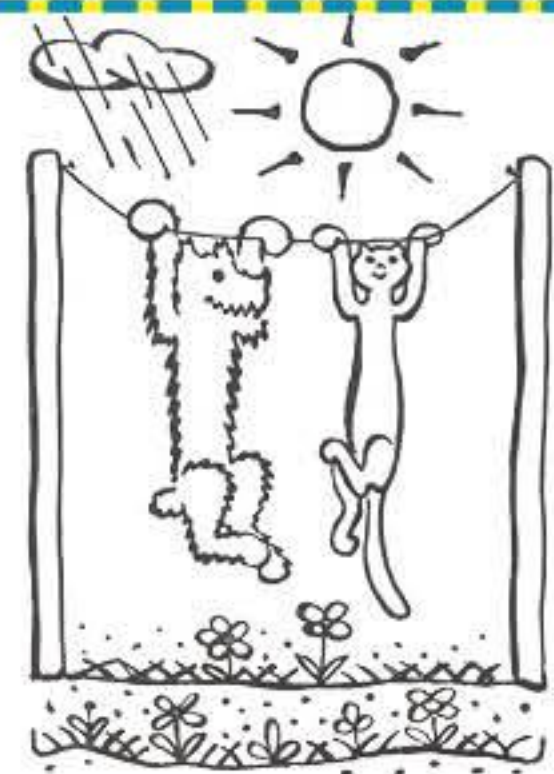

1 Informácie si vždy overujem z dôveryhodných zdrojov. Neverím všetkému, čo si prečítam alebo pozriem na internete. V online priestore koluje množstvo nepresných a nesprávnych informácií nielen o klimatickej zmene.

2 Chodím všade, kam sa dá, pešo, alebo na bicykli. Emisie z dopravy stále rastú a v súčasnosti predstavujú viac ako jednu štvrtinu celkových emisií skleníkových plynov EÚ.

3

Šetrím energiou- vyťahujem nabíjačku zo zásuvky, nenechávam prístroje v pohotovostnom režime, periem na nižších teplotách, suším bielizeň na slnku.

Vyspelé štáty ako USA a štáty EÚ (s počtom obyvateľov tvoriacich iba 15 percent svetovej populácie) vyprodukovali z historického pohľadu až tri štvrtiny všetkých emisií CO₂, ktoré sa do atmosféry dostali od roku 1850.

Stravujem sa vyvážené, prevažne potravou rastlinného pôvodu, jedlom neplytvám. Asi 1/3 potravín sa vyhodí. Keby sme na svete odstránili plytvanie potravinami, ušetrili by sme 3,4 miliónov km² poľnohospodárskej pôdy a znížili emisie o 4,4 miliardy ton ročne.

4

Kupujem slovenské, miestne produkty, ktoré vznikli čo najbližšie v regióne. Uprednostňujem bezobalové alebo čo najviac ekologické obaly. Okrem zníženia negatívnych dopadov na životné prostredie sa podporí aj miestna ekonomika.

5

6

Kupujem kvalitné oblečenie od zodpovedných a etických firiem, využívam „výmenný obchod“ alebo oblečenie z „druhej ruky“. Každý šiesty človek na planéte pracuje v módnom priemysle. Je to priemysel najnáročnejší na ľudskú prácu. Lacné oblečenie prináša vykorisťovanie a zlé pracovné podmienky, hromadenie odpadu, únik škodlivín do prostredia, či produkciu skleníkových plynov spojených s klimatickou zmenou.

7

Oblečenie recyklujem – zo starých šiat si ušijem nové, alebo napríklad aj zásteru či plátenné tašky na nákup.

Za rok 2018 na Slovensku predstavoval textilný odpad približne 10,6 kg na jedného obyvateľa Slovenska, a teda 57 721 ton odpadu z textilu a obuvi. Tento odpad putuje prevažne na skládky, prípadne do spaľovni.

Kompostujem - mám v záhrade svoju kôpu s bioodpadom. V SR žije cca 2,67 mil. obyvateľov v 820 tisíc rodinných domoch. Ak by len 40 % týchto domácností správne kompostovalo všetky svoje biologické odpady, ušetrilo by sa cca 280 tisíc ton CO₂ ročne.

9

8

Triedim odpad. Skládky komunálneho odpadu a odpadové vody sú významnými producentmi metánu. Na Slovensku sa v skládkach skladuje takmer 80 % všetkého odpadu, ale napríklad v Rakúsku asi len 10 % odpadu.

Vysádzam pôvodné druhy rastlín a vytváram ostrovy života pre biodiverzitu. Každý môže svojou troškou pomôcť - ponechaním nepokoseného pásu kvetnatej lúky, zasađením ovocného stromu, ponechaním kôpky orezaných konárov niekde v rohu záhrady, postavením hmyzieho domčeka či domčeka pre čmeliaky.

10

Psiček a Mačička sa narodili v roku 1929, oživil ich Josef Čapek, ktorý rozprávku napísal a nakreslil pre svoju dcéru Alenku. Konca II. svetovej vojny sa nedožil a v apríli 1945 umrel v koncentračnom tábore v Bergen - Belsene. Práve v roku 1929, dňa 11. februára bola na meteorologickej stanici Viglaš-Pstruša zaznamenaná vôbec najnižšia minimálna teplota vzduchu na území Slovenska, -41,0 °C. Maximálna snehová pokrývka v okolí Hurbanova dosahovala 49 cm.

SLOVENSKÁ
AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO
PROSTREDIA

Autor: SEV DROPIE
Použité zdroje: Josef Čapek – O Psičkovi a Mačičke, Mladé Letá, 1987
www.shmu.sk/sk/?page=1384 www.eea.europa.eu/sk